

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 15/2015-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. januára 2015 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Borisom Bednárom, Štefánikova 873/9, Poprad, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky vo veci vedenej pod ČVS: ORP-380/SE-PO-2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len

„sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Borisom Bednárom, Štefánikova 873/9, Poprad, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) vo veci vedenej pod ČVS: ORP-380/SE-PO-2014 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka uvádza, že 14. októbra 2013 podala „*podnet na začatie trestného stíhania vo veci spôsobu registrácie Dodatku č. 1 k spoločenskej zmluve [redacted] bývalým Obvodným úradom [redacted]*“. Poverený príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru [redacted] (ďalej len „policajt“ – § 10 Trestného poriadku) odmietol jej trestné oznámenie uznesením z 3. decembra 2013. Prokurátor na sťažnosť sťažovateľky zrušil uznesenie a uložil policajtovi, aby časť trestného oznámenia odstúpil miestne príslušnému útvaru a o zvyšnej časti opäť rozhodol. Uznesením ČVS: ORP-1784/PP-PP-2013 z 27. februára 2014 policajt odmietol trestné oznámenie. Sťažovateľka podala proti uzneseniu sťažnosť, ktorú neskôr vzala späť, čo príslušný prokurátor vzal na vedomie uznesením zo 4. apríla 2014.

Vo veci vedenej pod ČVS: ORP-380/SE-PO-2014, ktorej sa týka táto sťažnosť, bola sťažovateľka vypočutá dožiadaným policajtom 25. apríla 2014 ako svedok – poškodený. Vzhľadom na to, že jej nebolo oznámené, v akej veci bolo začaté trestné stíhanie, sťažovateľka „*vo výpovedi sa nevedela bližšie vyjadriť ku skutočnostiam skutku, pretože na prokuratúru podala viacero trestných oznámení a nebola v žiadnom z nich upovedomená o začatí trestného stíhania. Sťažovateľka do zápisnice o výsluchu udelila plnú moc splnomocnencovi poškodeného.*“. Sťažovateľka podala proti tomuto postupu sťažnosť, ktorú vybavila Okresná prokuratúra Prešov prípisom z 27. mája 2014, v ktorom sa podľa sťažovateľky „*meritom sťažnosti... nezaoberala*“. V nadväznosti na jej vybavenie sťažovateľka požiadala Krajskú prokuratúru v Prešove o preskúmanie postupu prokurátora Okresnej prokuratúry Prešov. Sťažovateľka uvádza, že „*nebola dodnes upovedomená*

o spôsobe vybavenia sťažnosti v trestnom konaní“. Sťažovateľka podávala aj ďalšie návrhy a žiadosti týkajúce sa prebiehajúceho trestného konania, o vybavení ktorých nebola upovedomená. Ostatný raz Okresná prokuratúra Prešov vybavila sťažnosť sťažovateľky na postup policajta v súvislosti s jej predvolaním na výsluch svedka v napadnutom konaní, v ktorej namietala najmä to, že mala byť predvolaná ako svedok – poškodený. Okresná prokuratúra Prešov ju o preskúmaní sťažnosti upovedomila prípisom z 25. augusta 2014, v ktorom jej oznámila, že v predmetnej veci vystupuje ako oznamovateľka, pretože *„poškodeným je verejný záujem na riadnom a zákonnom chode štátneho aparátu a na dôvere v pravosť a pravdivosť verejných listín“.* Sťažovateľka požiadala podnetom podaným 9. septembra 2014 o preskúmanie vybavenia jej sťažnosti generálnu prokuratúru, v ktorom namietala *„nezákonnosť postupu prokuratúry v celom predmetnom konaní najmä účelovosť kvalifikácie skutku a vecnú a miestnu nepríslušnosť konania Okresnej prokuratúry v Prešove“.*

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky [REDAKOVANÉ]... na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo bolo v konaní ČVS: ORP-380/SE-PO-2014 porušené.

2. Generálnej prokuratúre SR prikazuje zrušenie rozhodnutia o zastavení konania ČVS: ORP-380/SE-PO-2014, odstránenie procesných porušení v trestnom konaní ČVS: ORP-380/SE-PO-2014.

3. Sťažovateľke [REDAKOVANÉ]... priznáva finančné zadostučinenie 2.000,- EUR, ktoré je Generálna prokuratúra povinná zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Generálna prokuratúra je povinná uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 284,08,- EUR k rukám právneho zástupcu sťažovateľky...“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Ústavný súd môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde. Ak ide o sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, musí obsahovať všeobecné náležitosti uvedené v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti uvedené v § 50 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami na návrh na rozhodnutie (petit) vyplývajúcimi z § 56 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného

súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami vyplývajúcimi z § 56 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah a predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

Sťažovateľka je zastúpená v konaní pred ústavným súdom advokátom, ktorý je v súlade s § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 267/08).

Sťažovateľka označila v úvode sťažnosti za porušovateľa svojich práv generálnu prokuratúru, ktorej aj žiada prikázať konať spôsobom, ktorý uvádza v bode 2 petitu. V bode 1 petitu však neuviedla orgán, ktorého postupom malo byť porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení sťažnosti sťažovateľka neuviedla žiadnu argumentáciu týkajúcu sa postupu generálnej prokuratúry v označenom trestnom konaní, jej námietky sa týkajú postupu polície a Okresnej prokuratúry Prešov. Z odôvodnenia sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka nevyčkala na vybavenie podnetu adresovaného generálnej prokuratúre a sťažnosť podala

skôr, ako uplynula lehota na jeho vybavenie podľa § 33 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky v predložennom znení nemožno považovať za kvalifikovanú sťažnosť, o ktorej by ústavný súd mohol konať a rozhodnúť. Taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podania sťažovateľky, ústavný súd nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04). Sťažovateľkou zvolený advokát bol navyše poučený o náležitostiach sťažnosti, aj upozornený na jej nedostatky v obdobnej veci sťažovateľky vedenej pod sp. zn. Rvp 11262/2014, ktorá bola vybavená odložením podľa § 23a zákona o ústavnom súde.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní konštatoval, že sťažnosť sťažovateľky, ktorá je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nespĺňa požiadavky sťažnosti podľa § 20 a § 50 v spojení s § 56 zákona o ústavnom súde, a preto jej sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Nad rámec svojho rozhodnutia ústavný súd dodáva, že právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva alebo slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd. Ústavný súd ešte dodáva, že právo na vznesenie obvinenia a trestné stíhanie inej osoby na základe podaného trestného oznámenia alebo na podanie obžaloby na súde prokurátorom nie je súčasťou základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, III. ÚS 198/03).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. januára 2015